Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central, (judecător: Vladimir Craveț)
dosarul nr. 2a-1109/23

C U R T E A D E A P E L B Ă L Ț I
Colegiul civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

14 martie 2024 mun. Bălţi

Instanța compusă din:
Președintele completului Elena Grumeza
Judecători Dumitru Corolevschi şi Natalia Chircu
Grefier Natalia Pasat

examinând în ședință publică apelul declarat de Ciumac Victor împotriva hotărîrii judecătoriei Bălți, sediul Central din 20 septembrie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de Strat Virginia către Ciumac Victor privind încasarea prejudiciului material și moral cauzat în urma infracțiunii,

a constatat:

Poziția reclamantului:

1. La 25 octombrie 2022 Strat Virginia s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Ciumac Victor privind încasarea prejudiciului material și moral cauzat în urma infracțiunii.
2. În motivarea cererii reclamanta Strat Virginia a indicat că, potrivit ordonanței de punere sub învinuire din 17.01.2022 a fost recunoscut ca învinuit Ciumac Victor în baza ***** al RM, pentru faptul că la 22.12.2021 Ciumac Victor împreună cu prietenul său Marcu Anatolie, s-au deplasat cu un taxi în ***** pentru a face cunoștință cu o doamnă pe nume Virginia, cu care nu s-au văzut niciodată, doar vorbeau pe rețelele de socializare, pentru curaj au servit ambii băuturi alcoolice. Fiind sub influența alcoolului au intrat în gospodăria lui Strat Virginia, amplasată în *****, au strigat-o la poartă, însă dânsa nu le-a răspuns. Astfel, a decis să intre samovolnic în casa ei, unde intrând într-o odaie a văzut masa cu bucate și cu băuturi alcoolice întinsă și împreună cu Marcu Anatolie sau așezat la masă. La un moment dat, la ei în cameră a intrat Strat Virginia unde ia rugat imediat să părăsească casa, la care el a refuzat categoric a început să deterioreze vesela și a început s-o insulte a încercat să o

lovească pe Strat Virginia cu pumnul în regiunea feței însă victima a reușit să fugă afară din casă iar acesta fugea din urma ei. După ce a făcut un înconjor, Strat Virginia a încercat să intre în casă iar în timp ce deschidea ușa a fost lovită în regiunea gîtului de către Ciumac Victor. Ulterior, scăpînd pentru un moment de pericol Strat Virginia a intrat în casă și a încuiat ușa. În acel moment Ciumac Victor tot insista să-i deschidă ușa pentru a intra în casă, amenințând-o cu răfuiala fizică și numind-o cu cuvinte înjuroase. Văzând că nimeni nu-i deschide ușa acesta a lovit-o cu pumnul în regiunea ușii, deteriorând geamul. Conform raportului de expertiză judiciară nr.***** din 23.12.2021 la Strat Virginia s-au depistat leziuni corporale neînsemnate.

3. Concomitent, învinuitului Ciumac Victor i-a fost aplicată amnistia fiindcă este învinuit de comiterea infracțiunii conform ***** al RM, adică violarea de domiciliu, componența de crimă care cade sub incidența rigorilor din CP 243/2021 – privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței RM. La care a fost încetată urmărirea penală cu clasarea procesului penal în privința învinuitului Ciumac Victor.

4. Pe parcursul acestei perioade Ciumac Victor nu s-a apropiat de Strat Virginia și și-a cerut scuze și nici nu a restituit paguba materială.

5. La data de 14.02.2022 a expediat în adresa pîrîtului cerere prealabilă privind restituirea prejudiciului material și moral pe ale amiabilă, fapt confirmat prin avizul recepționa din 24.04.2022 confirmat prin semnătura lui Ciumac Victor, careva răspuns de la pîrît nu a primit.

6. Solicită, încasarea de la Ciumac Victor a prejudiciului material în sumă de 29264,00 lei ce constituie din : ușa termopan – 17600,00 lei; dulap – 6500,00 lei; masă – 4800,00 lei; covor 2x4 m^2 – 3600,00 lei; covor 6x1,50m^2 – 1920,00 lei; covor 1,90x1,50 m^2 – 544,00 lei și reparația ușii – 800,00 lei, și prejudiciului moral în sumă de 30000,00 lei.

Poziția instanței de fond:

7. Prin hotărârea judecătoriei Drochia, sediul Central 20 septembrie 2023, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată formulată de Strat Virginia către Ciumac Victor privind încasarea prejudiciului material și moral cauzat în urma infracțiunii.

- s-a încasat de la Ciumac Victor, IDNP *****, domiciliat *****, în beneficiul lui Strat Virginia, IDNP ***** domiciliată în *****, prejudiciul material în sumă de 17600,00 /șaptesprezece mii șase sute lei 00 bani/ lei.
- s-a încasat de la Ciumac Victor, IDNP *****, domiciliat *****, în beneficiul lui Strat Virginia, IDNP ***** domiciliată în *****, prejudiciul moral în sumă de 30000,00 /treizeci mii lei 00 bani/ lei.

- s-a încasat de la Ciumac Victor, IDNP *****, domiciliat *****, în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 100,00 /una sută lei 00 bani/ lei.

Solicitarea și motivarea apelantului:

8. Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărîrii judecătoriei Drochia, sediul Central, din 20 septembrie 2023, Ciumac Victor prin intermediul avocatului Iurie Vrabie la data de 17 octombrie 2023, a contestat-o cu apel preliminar, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărîrii, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie dispus spre încasare de la de la Ciumac Victor în beneficiul reclamantei Strat Virginia suma de 10 000 lei cu titlu de prejudiciu material și moral.

9. Ulterior, la data de 8 februarie 2024 avocatul Vrabii Iurie acționând în interesele lui Ciumac Victor a depus apel motivat în care și-a concretizat cerințele sale, solicitând în continuare admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii judecătoriei Drochia, sediul Central din 20 septembrie 2023, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie dispus spre încasare de la Ciumac Victor în beneficiul lui Strat Virginia suma de 4250 lei cu titlu de prejudiciu material și 10 000 lei cu titlu de prejudiciul moral.

10. În motivarea cererii de apel apelantul a indicat că, prin hotărârea judecătoriei Drochia, sediul Central din 20 septembrie 2023 s-a admis parțial cererea de chemare în judecată a lui Strat Virginia și s-a încasat de la Ciumac Victor în beneficiul lui Strat Virginia prejudiciu material în sumă de 17 600 lei și prejudiciul moral în mărime de 30 000 lei. Concomitent s-a încasat din contul lui Ciumac Victor în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 100,00 lei.

11. Cu soluția dată, a instanței de fond nu este de acord, o consideră ca neîntemeiată, deoarece în ședința instanței de fond nu a fost probat prejudiciul material și nici cel moral adus reclamantei în volum dispus spre încasare de către instanța de fond.

12. Susține apelantul că, potrivit cerințelor reclamantei Strat Virginia prejudiciul adus reclamantei constituie suma de 17 600 lei, și acest prejudiciu ar fi necesar de a fi încasat deoarece este necesar de a fi schimbată ușa, pretinsă deteriorată în urma infracțiunii. Aici accentuează apelantul că faptul dat nefiind probat nici în ședința instanței de fond și nici în cadrul urmăririi penale.

13. Menționează apelanta că, pe parcursul urmăririi penale s-a efectuat acțiuni de urmărire penală. Astfel, la data de 22.11.2021 a fost efectuat cercetarea la fața locului și s-a constata că la ușă a fost deteriorat un geam. În rest, potrivit procesului verbal de cercetare la fața locului, alte deteriorări a ușii nu au fost depistate, iar pozele din planșa fotografică confirmă integritatea ușii cu excepția unui geam din sticlă. Deci, la data de 17 ianuarie 2022 de către Procurorul în

procuratura r-ul Drochia, Oleg Rusu a fost pus sub învinuire în săvârșirea infracțiunii prevăzute de *****, pentru încălcarea inviolabilității domiciliului cet. Strat Virginia. Conform actului de învinuire a fost descrisă fapta infracțională fără indicarea vreunui prejudiciu cauzat.

14. Mai mult ca atât, susține apelantul că, la data de 22 noiembrie 2021 Strat Virginia prin ordonanța OUP a fost recunoscută în baza cererii ca parte civilă pentru suma de 14 250,00 lei drept prejudiciul material și moral pretins cauzat prin infracțiune. Ordonanță ce a fost semnat de partea vătămată. Ulterior, la 17 ianuarie 2022 procurorul prin ordonanța a dispus încetarea urmăririi penale cu clasarea procesului penal în privința lui Ciumac Victor în temeiul Legii nr. 243 din 24.01.2021, cu privire la amnistia în legătură cu aniversarea a XXX de la proclamarea independenței RM". Astfel, în ordonanța de clasare și în ordonanța de punere sub învinuire nu se indică prejudiciul cauzat prin infracțiune. Hotărâre ce a fost adusă la cunoștință părții vătămate Strat Virginia care nu a contestat-o , conform art. 299 alin. 1 CPC.

15. Deci, în cadrul urmăririi penale nu s-a constatat că prin infracțiunea săvârșită a fost deteriorat integral ușa din termopan a lui Strat Virginia, ci doar un geam din sticlă, cu instalarea căruia apelantul este de acord. Mai susține apelantul Ciumac Victor că este de acord să achite în parte și prejudiciul moral, însă nu în mărimea solicitată de Strat Virginia, deoarece suma solicitată de aceasta ar fi una exagerat de mare.

16. Referitor la certificatul de la SRL,, Sanmari-plast" anexat de reclamanta Strat Virginia din care ar rezulta că un anumit model de ușă costă 17 600 lei, apelantul a menționat că certificatul dar nu indică prețul real al prejudiciului cauzat prin infracțiune, dar intenția de a comanda o ușă nou, deoarece după cum rezultă din procesul verbal de cercetare la fața locului precum că a fost deteriorat numai geamul, consideră că acest certificat nu poate fi pus la baza solicitării reparării prejudiciului material.

17. Consideră apelantul că instanța de fond a dispus în mod neîntemeiat încasarea sumei de 17 600 lei cu titlu de prejudiciu material. Consideră că, suma de 4250 lei ar reflecta mai obiectiv cuantumul prejudiciului material cauzat prin infracțiune.

18. De asemenea, consideră apelantul că suma de 30 000 de lei încasată de la instanța de fond cu titlu de prejudiciu moral în beneficiul lui Strat Virginia este un nejustificată, deoarece instanța de fond dispunând spre încasarea suma de 30 000 lei urma să-și argumenteze soluția sa pe baza probelor examinate.

19. Accentuează apelantul că, dânsul recunoaște acțiunea în volumul prejudiciului stabilit la urmărirea penală în care Strat Virginia a fost recunoscut ca parte civilă, în sumă de 14 250,00 lei dintre care 4 250,00 -prejudiciul material și 10 000,00 lei cu titlu de prejudiciul moral.

20. Din considerentele enunțate, apelantul solicită casarea parțială a hotărîrii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie dispus spre încasare din contul lui Ciumac Victor în beneficiul lui Stat Virginia suma de 4 250,00 cu titlu de prejudiciul moral și suma de 10 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Actele de procedură:

21. Prin încheierea Curții de apel Bălți din 13 februarie 2024 apelul declarat de Ciumac Victor prin intermediul avocatului Iurie Vrabie a fost acceptat în procedură și intentarea procesului în instanța de apel. S-a fixat ședința de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. Concomitent s-a expediat copia apelului participanților la proces. S-a convocat participanții la proces pentru ședința de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, stabilind termen limită pentru prezentarea de către aceștia a referinței cu înscrisuri, formularea demersurilor necesare, prezentare/reclamarea probelor în condiția art. 372 CPC. Totodată, s-a comunicat că, în temeiul art. 377 CPC, se va trece la dezbaterea judiciară a cauzei în instanța de apel în ședință de pregătire, în cazul neprezentării de către părți a referinței cu înscrisuri, formularea demersurilor necesare, inclusiv formularea prezentarea/reclamarea probelor, în termenul indicat, precum și în lipsa cererilor de amânare a examinării pricinii în fond.

Poziția intimatului:

22. La data de 4 martie 2024 intimata Strat Virginia a depus o referință la cererea de apel formulată de Ciumac Victor prin care a solicitat respingerea cererii de apel, cu menținerea hotărîrii instanței de fond.

23. În motivarea referinței prezentate intimata a indicat că, la data de 27 februarie 2024 a recepționat copia cererii de apel formulată de Ciumac Victor. Consideră cererea de apel drept nefondată, apelantul nu a indicat nici un temei de drept prevăzut de art. 386 CPC, ce ar permite casarea hotărârii.

24. Accentuează intimata Strat Virginia că, la data de 25 octombrie 2022 s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva lui Ciumac Victor prin care am solicitat repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune. În motivarea cererii a indicat că, prin ordonanța de învinuire din 17 01.2022 a fost învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de ***** pentru fapta că la data de 22.12.2021, Ciumac Victor împreună cu prietenul său Marcu Anatolie, s-a deplasat cu taxiul în *****pentru a face cunoștință cu o domnișoară pe numele Virginia, cu care nu s-a văzut niciodată, dar vorbeau pe rețelele de socializare, pentru curaj ambii au servit băuturi alcoolice. Fiind sub învinuire alcoolice au intrat în gospodăria lui Strat Virginia, amplasat în ***** au strigat-o la poartă, însă dânsa nu le-a răspuns. Astfel, au decis, să intre

samavolnic în casa ei, unde intrând într-o odaie au văzut masa cu bucate și cu băuturi alcoolicei întinsă și împreună cu Marcu Anatolie sau așezat la masă. La un moment dat, în cameră a intrat ea (Strat Virginia) unde i-a rugat imediat să părăsească casa, la care ei au refuzat categoric și a început să deterioreze vasele și a început s-o insulte, a încercat s-o lovească cu pumnii în regiunea feții, însă a reușit să fugă afară din casă iar aceștia fugeau din urma ei. După ce a făcut un încunjur, ea a început să intre în casă, iar în timp ce deschidea ușa a fost lovit în regiunea gâtului de către Ciumac Victor. Ulterior, scăpând pentru un moment de pericol a intrat în casă, fiind amenințată în continuare cu răfuială fizică și numind-o cu cuvinte înjurase. Văzând că nimeni nu-i deschide ușa acesta a lovit cu pumnul în regiunea ușii, deteriorând geamul.

25. Menționează intimata că, potrivit raportului de expertiză nr, ***** din 23.12.2021, dânsei i s-a depistat leziuni corporale neînsemnate. Ulterior, învinuitului Ciumac Victor de comiterea infracțiunii prevăzută de *****, i s-a aplicat amnistia, din care considerent urmărirea penală a fost încetată și clasat dosarul penal.

26. Susține intimata că pe parcursul acestei perioade Ciumac Victor nu s-a apropiat de ea să-și ceară scuză și nici nu a restituit paguba materială. De aceea la data de 14.02.2022 a expediat în adresa pârâtului Ciumac Victor o cerere prin care a solicitat restituirea prejudiciului material și moral. Deși cererea sa a fost recepționată de pârâtul Ciumac Victor, acesta a fost lăsată fără răspuns. Din aceste considerente s-a adresat în instanța de judecată cu prezenta acțiune solicitând încasarea prejudiciului material în mărime de 29 264,00 lei și a prejudiciului moral în mărime de 30 000, lei.

27. În aceste circumstanțe consideră intimata că, concluziile instanței de fond privind încasarea prejudiciului material în mărime de 17 600,00 lei și a prejudiciului moral în mărime de 30 000,00 lei sunt întemeiate și legală, care urmează de a fi menținute. Apelantul Ciumac Victor își întemeiază poziția sa doar pe unele alegații ceea ce nu pot fi reținute, deoarece în cererea de apel nu sunt indicate careva temeiuri certe care să arate care anume norme de drept au fost încălcate de instanța de fond sau aplicate în mod eronat. Consideră că în cazul în care în cererea de apel nu sunt indicate careva erori, iar deoarece în cererea de apel apelantul pur și simplu își exprimă dezacordul cu soluția instanței de fond, cererea de apel declarat de Ciumac Victor urmează de a fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

Poziția părților expusă în ședința instanței de apel:

28. În ședința instanței de apel *apelantul Ciumac Victor fiind reprezentat de avocatul Vrabii Iurie* care a pledat pentru admiterea cererii de apel pe motivele de fapt și de drept invocate, casarea parțială a hotărîrii judecătoriei Drochia,

sediul Central din 20 septembrie 2023, cu emiterea unei noi decizii prin care să fie dispus spre încasarea din contul lui Ciumac Victor în beneficiul lui Stat Virginia suma de 4250 lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 10 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

29. Suplimentar avocatul Vrabii Iurie a menționat că, apelantul Ciumac Victor recunoaște prejudiciul moral de 10 000,00 lei și prejudiciu material de 4 250,00 lei stabilit de organul de urmărire penală, în baza cererea de recunoașterea în calitate de parte civilă a lui Virgina Strat și prin ordonanța de recunoaștere în calitate de parte civilă.

30. *Intimata Stat Virginia și avocatul acestei avocatul Șerbacov Nicolae* în ședința instanței de apel au susținut integral referința depusă și au solicitat respingerea cererii de apel cu menținerea hotărîrii instanței de fond.

31. Suplimentar avocatul Șerbacov Nicolae a menționat că, evaluarea bunurilor deteriorate nu a fost efectuată. La înaintarea prezentei acțiuni sa mers pe poziția valorii bunurilor procurate de la piață. Prima instanță a dispus spre încasare cu titlu de prejudiciu suma de 17000 lei pentru ușa deteriorată. În conformarea valorii ușii deteriorate sa prezentat certificatul de la „Sanmari-Plast" .

32. *Intimata Start Virginia* în ședința instanței de apel a mai menționat că, la depunerea cereri de recunoaștere ca parte civilă a indicat suma de 14 150 lei, deoarece suma dată a indicat-o polițiștii când au făcut cercetarea la fața locului. Cu această sumă nu a fost de acord, însă i s-a spus că pe parcurs pot indica și prezenta instanței de judecată o altă sumă. Însă, deoarece examinarea cauzei nu a avut loc, nu a putut depune o cerere de modificarea acestui prejudiciu aduc de Ciumac Victor.

Aprecierea instanții de apel:

33. Ascultând opinia părților prezente , studiind cererea de apel în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți consideră necesar de a admite apelul și de a modifica hotărârea judecătoriei Drochia, sediul Central din 20 septembrie 2023 reieșind din următoarele considerente:

34. În conformitate cu art.362 alin.1 CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

35. Din materialele cauzei rezultă că dispozitivul hotărîrii a fost pronunțat la 20 septembrie 2023 (f.d. 72-73), iar Ciumac Victor prin intermediul avocatului Iurie Vrabii a contestat-o cu apel preliminar la data de 17 octombrie 2023 (f.d. 82-83), Prin urmare, Colegiul Civil consideră că apelantul s-a încadrat în termenul prevăzut de lege pentru declararea apelului.

36. Potrivit prevederile art. 385 lit. b) CPC, Instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să modifice hotărîrea primei instanţe.

37. Conform prevederilor art. 386 alin. 1 CPC, Hotărîrea primei instanţe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă: c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărîre, sînt în contradicţie cu circumstanţele cauzei.

38. Conform prevederilor art. 373 CPC, (1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. (3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. (5) Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. (6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces.

39. Din conținutul actelor cauzei, Colegiul Civil reține că, Strat Virginia la data de 25 octombrie 2022 s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva lui Ciumac Victor prin care a solicitat încasarea prejudiciului material de 29 264,00 lei și a prejudiciului moral de 30 000,00 lei cauzat prin infracțiune.

40. Judecătoria Drochia, sediul Central fiind investită prin lege cu judecarea cauzei în fond, prin hotărârea pronunțată la data de 20 septembrie 2023 admite parțial acțiunea lui Strat Virgina; dispunând spre încasarea din contul lui Ciumac Victor în beneficiul lui Strat Virginia prejudiciul material în mărime de 17 000,00 lei și prejudiciul moral în mărime de 30 000,00 lei. Concomitent, instanța dispunând spre încasare din contul lui Ciumac Victor în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 100 lei.

41. Pentru a hotărî în așa mod instanța de fond a reținut că, în cadrul urmării penale s-a stabilit că, la data de 22.12.2021 Ciumac Victor împreună cu prietenul său Marcu Anatolie s-au deplasat cu un taxi în ***** pentru a face cunoștință cu o doamnă pe nume Virginia. Fiind sub influența alcoolului au intrat în gospodăria lui Strat Virginia, amplasată în *****. Astfel, a decis să intre samovolnic în casa ei, unde intrând într-o odaie a văzut masa cu bucate și cu băuturi alcoolice întinsă și împreună cu Marcu Anatolie sau așezat la masă. La un moment dat, la ei în cameră a intrat Strat Virginia unde ia rugat imediat să părăsească casa, la care el a refuzat categoric a început să deterioreze vesela și a început s-o insulte a încercat să o lovească pe Strat Virginia cu pumnul în regiunea feței însă

victima a reușit să fugă afară din casă iar acesta fugea din urma ei. După ce a făcut un înconjor, Strat Virginia a încercat să intre în casă iar în timp ce deschidea ușa a fost lovită în regiunea gâtului de către Ciumac Victor. Ulterior, scăpând pentru un moment de pericol Strat Virginia a intrat în casă și a încuiat ușa. În acel moment Ciumac Victor tot insista să-i deschidă ușa pentru a intra în casă, amenințând-o cu răfuiala fizică și numind-o cu cuvinte înjurase. Văzând că nimeni nu-i deschide ușa acesta a lovit-o cu pumnul în regiunea ușii, deteriorând geamul. Conform raportului de expertiză judiciară nr.***** din 23.12.2021 la Strat Virginia s-au depistat leziuni corporale neînsemnate. Prin ordonanța procurorului în Procuratura Drochia, din 17.01.2022 privind încetarea urmăririi penale cu clasarea dosarului penal, s-a dispus încetarea procesului penal în privința învinuitului Ciumac Victor învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. ***** în temeiul art. 1 alin. 4 și 2; alin. 1și 3 al Legii 243 cu privire la amnistie.

42. Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, Ciumac Victor o contestă cu apel solicitând casarea hotărîrii cu emiterea unei noi decizii prin care să fie micșorate sumele dispus spre încasare din contul său în beneficiul lui Stat Virginia suma de 4250 lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 10 000,00 lei cu titlu de prejudiciu moral.

43. Colegiul civil în conformitate cu art.373 CPC, verificând în limitele cererii de apel circumstanțele cazului, apreciind probele din dosar, a ajuns la concluzia că deși prima instanță a stabilit corect faptul că Ciumac Victoru urmează să repare prejudiciul material și moral cauzat reclamantei Strat Virginia cauzat prin fapta sa ilicită, totuși la determinarea cuantumului acestui prejudiciu material și moral nu a ținut cont de probele anexate de materialele cauzei. Din aceste considerente, instanța de apel modifica hotărârea instanței de fond, prin micșorarea sumelor încasate de la Ciumac Victor în beneficiul lui Strat Virginia cu titlu de prejudiciu material și moral cauzat prin infracțiune.

44. Potrivit prevederilor art. 5 alin. (1) CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

45. Potrivit prevederilor art. 9 alin. (1) și (2) lit. f) Cod civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane.

46. Potrivit art. 10 alin. (1) Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară.

47. În conformitate cu art. 11 alin. (1) Cod civil, buna-credinţă este un standard de conduită a unei părţi, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere şi luarea în cont a intereselor celeilalte părţi la raportul juridic.

48. Potrivit art. 16 alin. (1) lit. g) Cod civil, apărarea dreptului civil se face, în condiţiile legii, prin repararea prejudiciului patrimonial şi, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial.

49. Conform prevederilor art. 19 alin.1), 2), 3) Cod Civil, în condiţiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial şi nepatrimonial cauzat astfel. Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum şi profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat). Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferinţele fizice şi psihice, precum şi diminuarea calităţii vieţii. În cazul vătămării sănătăţii, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacităţi a corpului uman (prejudiciu biologic).

50. În conformitate cu art. 20 alin. (1) și (2) Cod civil, dacă prin lege nu se prevede altfel, persoana răspunde numai pentru prejudiciul cauzat prin fapta sa săvîrşită cu vinovăţie sub forma intenţiei sau imprudenţei. (2) Fapta este săvîrşită cu intenţie dacă persoana care a săvîrşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, le-a dorit sau a admis, în mod conştient, survenirea acestor urmări.

51. Potrivit prevederilor art. 21 Cod Civil, drepturile personale nepatrimoniale şi alte valori nemateriale sînt apărate în cazurile şi în modul prevăzut de prezentul cod şi de alte legi, în limita în care folosirea modalităţilor de apărare a drepturilor civile reiese din esenţa dreptului încălcat şi din caracterul consecinţelor acestei încălcări.

52. În sensul normei enunțate, Colegiul Civil reține că, repararea prejudiciilor reprezintă acea metodă de apărare a drepturilor civile încălcate, care dă posibilitate persoanei drepturile căreia au fost lezate să ceară repararea integrală acestora. Posibilitatea persoanelor fizice de a apela la metoda de reparare a prejudiciilor rezultă din faptul lezării lor în drepturi, metodei de reparare a prejudiciilor îi este atribuit un caracter universal de apărare a drepturilor civile.

53. În aceste circumstanțe Colegiul apelează la dispozițiile capitolului XXXIII Cod Civil, care stabileşte condiţiile survenirii răspunderii pentru cauzarea de prejudicii, subiecţii care răspund pentru prejudiciile cauzate, precum şi ordinea de repararea a prejudiciului cauzat vieţii şi sănătăţii persoanelor, compensarea pagubei morale.

54. Aici Colegiul civil remarcă faptul că, norma de drept comun în materia răspunderii delictuale (obligațiilor delictuale), ce consacră principiul reparării integrale a prejudiciului extra contractual, se conține în art. 1998 Cod Civil, care prevede că, cel care acţionează faţă de altul în mod ilicit, cu vinovăţie este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, şi prejudiciul moral cauzat prin acţiune sau omisiune.

55. Astfel, pentru apariţia răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Componenţa delictului civil include următoarele elemente (condiţii): prejudiciul, fapta ilicită, raportul cauzal dintre faptă şi prejudiciu şi vinovăţia. Acestea sunt condiţiile generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale. Lipsa unei condiţii, potrivit regulii generale, exclude răspunderea delictuală, cu excepţia cazurilor expres prevăzute de lege când răspunderea delictuală se poate angaja şi în lipsa unor condiţii. Nu poate exista răspundere delictuală dacă nu s-a produs un prejudiciu. Prejudiciul constituie consecinţele negative cu caracter patrimonial sau nepatrimonial (moral) ale faptei ilicite, apărute ca urmare a lezării drepturilor subiective. Pentru antrenarea răspunderii delictuale este necesar ca între fapta ilicită şi prejudiciu să existe un raport cauzal. Raportul cauzal este şi condiţia în funcţie de care se determină mărimea despăgubirii. Se repară numai prejudiciul care este consecinţa directă a faptei ilicite.

56. Conform prevederilor art. 2036 alin.1) CC, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri.

57. Este de menţionat că prejudiciul moral se referă la o lezare adusă drepturilor extrapatrimoniale, neeconomice ale persoanei, provenind din atingerea adusă acelor valori sau atribuite ale individului care îi definesc personalitatea.

58. Prejudiciul moral poate fi definit ca o totalitate de suferințe fizice și psihice pe care le suportă persoana în urma acțiunilor ilicite săvîrșite de autorul prejudiciului, respectiv acesta urmează a fi compensat numai atunci cînd a fost cauzat prin fapte ce lezează drepturile personale nepatrimoniale ale persoanei vătămate. Or, există un raport direct între natura valorilor lezate și natura prejudiciului pretins a fi cauzat. Astfel, prejudiciul este de natură morală numai în cazul în care este urmarea încălcării valorilor de aceiași natură. Reinterînd , se poate concluziona că prejudiciul moral se compensează doar în cazul în care fapta ilicită care a adus atingere drepturilor patrimoniale a fost culpabilă.

59. Și aceasta deoarece, reieşind din cadrul legal precitat, Colegiul judiciar conchide că compensaţia prejudiciului moral urmărește scopul de a repara de fapt prin echivalent bănesc suferinţele psihice şi fizice cauzate de făptuitor,

astfel încât cuantumul acesteia trebuie să fie echitabil şi proporţional suferinţelor cauzate, adjudecarea unei sume ce ar depăşi aceste principii fiind contrară Legii şi constituind o îmbogăţire fără justă cauză.

60. Potrivit prevederilor art. 2037 CC, 1) mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanţa de judecată în funcţie de caracterul şi gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăţie a autorului prejudiciului, dacă vinovăţia este o condiţie a răspunderii, şi de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacţie echitabilă persoanei vătămate. 2) Caracterul şi gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanţa de judecată, luînd în considerare circumstanţele în care a fost cauzat prejudiciul, restrîngerea posibilităţilor de viaţă familială şi socială, precum şi statutul social al persoanei vătămate. 3) La determinarea despăgubirii, instanţa de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obişnuit în împrejurări similare şi, pe de altă parte, ia în cont particularităţile cazului.

61. Sub aspectul dat, la determinarea mărimii compensaţiei pentru prejudiciul moral, trebuie neapărat să i-a în consideraţie atît aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferinţelor psihice sau fizice părţii vătămate, cît şi datele obiective care certifică acest fapt.

62. Or, criteriul care stă la aprecierea compensației prejudiciului moral este criteriul echității, care este exprimat prin aceea că indemnizația trebuie să prezinte o justă despăgubire, iar cuantumul despăgubirii trebuie stabilit astfel în cât aceasta să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificate pentru victimele daunelor.

63. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit în cauza Tolstoy Miloslovsky vs Regatul Unit, că despăgubirile trebuie să prezinte un raport rezonabil de proporționalitate cu atingerea adusă, având în vedere, totodată, gradul de lezare a valorilor sociale ocrotite, intensitatea şi gravitatea atingerii adusă acestora.

64. În acord cu jurisprudența CEDO, repararea daunelor morale trebuie să fie înțeleasă într-un sens mai larg, nu atât ca o compensare materială, care fizic nici nu este posibilă, ci ca un complex de măsuri nepatrimoniale şi patrimoniale, al căror scop este acela ca, în funcție de particularitățile fiecărui caz în parte, să ofere victimei o anumită satisfacție pentru suferințele indurate.

65. Conform prevederilor art.219 al.2 pct.4 CPP RM persoanele fizice şi juridice cărora lea fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acţiunile interzise de legea penală pot intenta o acţiune civilă privitor la despăgubire prin repararea prejudiciului moral.

66. Conform art.2036 alin.(1) și (2) Cod civil, în cazul în care persoanei i sa cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri. Prejudiciul moral se repară indiferent de existenţa şi întinderea prejudiciului patrimonial.

67. Din conținutul materialului probatoriu, Colegiul Civil reține că, prin ordonanța de încetare a urmăririi penale cu clasarea procesului penal nr. ***** din 17 ianuarie 2022, s-a dispus încetarea urmăririi penale în privința învinuitului Ciumac Victor Victor, originar și domicilia în *****, învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de *****, în temeiul art. 1 alin. 4 și 2 alin. 1 și 3 al Legii nr. 243 cu privire la amnistie din 29 decembrie 2021. (f.d. 14-16).

68. Concomitent, din conținutul ordonanței de încetare a urmăririi penale cu clasarea procesului penal nr. ***** din 17 ianuarie 2022, instanța de apel mai reține că, la data de 22 noiembrie 2021 în jurul 19:00, cet. Ciumac Victor locuitor al *****, aflându-se în ***** fără consimțământul și contrar voinței părții vătămate Strat Virginia, locuitoare a *****, având scopul pătrunderii și rămânerii ilegale în gospodăria dată, a pătruns ilegal în domiciliului său unde i-a aplicat mai multe lovituri corporale cu pumnii în regiunea corpului, iar la solicitarea expresă și directă a acestei de a părăsi gospodăria și domiciliu său, a refuzat părăsirea acestei proprietăți private, rămânând ilegal în gospodăria dată. conform raportului de expertiză nr. ***** din 23 noiembrie 2021, la cet. Strat Virginia s-au depistat leziuni corporale în formă de „Edemul părții pieloase a capului, echimoze sub ambii ochi și genunchiul drept”, care puteau fi cauzate de acțiunea traumatice a unui corp dur, content, posibil în timpul și circumstanțele indicate se califică ca vătămări corporale neînsemnate. Pentru fapta sa Ciumac Victor Victor a fost recunoscut în calitate de bănuit prin ordonanța de recunoaștere în această calitate din 24 noiembrie 2021. Ulterior, la data de 17 ianuarie 2020, în conformitate cu prevederile 281, 282 CPC, Ciumac Victor Victor, prin ordonanța nr. ***** a fost pus sub învinuire, fiindu-i incriminat comiterea infracțiunii prevăzute de art. 179 alin. 2 CP (violare de domiciliu).

69. În ședința instanței de apel s-a mai stabilit că, Strat Virginia în cadrul urmăririi penale a depus la organul de urmărire penală o cerere prin care a solicitat să fie recunoscută în calitate de parte vătămată, indicând că prin infracțiune i-a fost cauzat un prejudiciu material și moral în sumă de 14 150 lei, cerând despăgubiri în volum deplin (f.d.57). Ulterior, prin ordonanța de recunoaștere în calitate de parte civilă din 22 noiembrie 2021 s-a dispus recunoașterea cet. Strat Virginia în calitate de parte civilă în cauza penală nr. *****. Concomitent s-a

stabilit că, prin infracțiune ia fost cauzat un prejudiciu material și moral în mărime de 14 150,00 lei. (f.d. 58).

70. În conformitate cu art. 59 alin. 1 CPP, (1) Parte vătămată este considerată persoana fizică sau juridică căreia i s-a cauzat prin infracțiune un prejudiciu moral, fizic sau material, recunoscută în această calitate, conform legii, cu acordul victimei. Minorul căruia i s-a cauzat prejudiciu prin infracțiune va fi considerat parte vătămată fără acordul său.

71. Deci, analizând cuantumul probelor prezentate în instanța de fond, ținând cont de normele legal citate mai sus prin prisma situației din speța dată, se atestă că, apelantul Ciumac Victor a comis acte ilicite față de Strat Virginia, pentru ce a fost atras la răspundere penală conform art. 179 alin. 2 CP fapt constatat prin Ordonanța privind încetarea urmăririi penale, însă în privința acestuia s-a încetat procesul în legătură cu amnistia.

72. În contextul dat se constată cu certitudine că, apelantul Ciumac Victor acționînd în mod ilicit, prin acțiunile sale, a cauzat un prejudiciu patrimonial și moral intimatei Strat Virginia respectiv acesta este pasibil de răspundere de daune prevăzută de art. 1998; 2036 -2037.

73. Astfel, din conținutul cererii de chemare în judecată rezultă că Strat Virginia pretinde la repararea prejudiciului material în sumă de 29 264 lei, care este compus din ușa termopan -17 600 lei; dulap în sumă de 6500 lei; masa- 4800 lei, covor 2 x 4 m^2 în sumă de 3600 lei; covor 6 x 1,50 m^2 – în sumă de 1920 lei, covor 1,90 x 1,50 m^2 în sumă de 544 lei și reparația ușii în sumă de 800 lei, iar în confirmarea pretențiilor de recuperarea prejudiciului material Strat Virgina prezintă copia unui înscris eliberat de SRL„ Sanmari-Plast” din care rezultă că pentru producerea unei uși de dimensiunile 2050 pe 1200 este de 17 600 lei. (17).

74. Colegiul Civil analizând conținutul pretențiilor înaintate de Strat Virginia constată că pretinsul prejudiciu material de 17 600 lei cauzat se solicită pentru deteriorarea ușii. În opinia instanței de apel această sumă de 17 600 lei solicitată de reclamantă și admisă de instanțe de fond este unul exagerat de mare or, din conținutul procesului verbal de cercetare la fața locului (f.d. 54-55) rezultă cu certitudine că în urma acțiunilor ilicite ale lui Ciumac Victor a fost deteriorată sticla de la ușa și nu ușa în întregime pentru a fi înlocuită cu o altă ușă care ar valora 17 600 lei.

75. Mai mult ca atât, din conținutul cererii de recunoaștere în calitate de parte civilă depusă în cadrul urmăririi penale de către Strat Virgina, precum și din conținutul ordonanței de recunoaștere în calitate de civilă (f.d. 57-58) rezultă cu certitudine că, Strat Virginia la etapa de urmărire penală a indicat că prejudiciul cauzat prin infracțiune este de 14 150 lei.

76. Concomitent este necesar de a menționa că, Ciumac Victor în cererea sa de apel recunoaște cauzarea prejudiciului material prin deteriorarea ușii în mărime de 4250 lei și a prejudiciului moral în mărime de 10 000 de lei, adică suma cerută de Strat Virgina în cadrul urmării penale, poziție menținută și de avocatul acestuia Iurie Vrabie în ședința instanței de apel, iar conformitate cu prevederile art. 123 alin. 6 CPC, faptele invocate de una din părţi nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

77. În contextul celor relatate, Colegiul Civil consideră necesar de a modifica cuantumul prejudiciului material încasat de instanțe de fond din contul lui Ciumac Victor în beneficiul lui Strat Virginia de la 17 600 lei la 4250 lei.

78. Vis-a vis de solicitarea reclamantei Strat Virginia privind încasarea din contul lui Ciumac Victor a sumei de 30 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, admisă integral de instanța de fond, Colegiul civil v-a menționa că, la stabilirea cuantumului prejudiciului moral urmează să se țină cont de principiile compensării rezonabile și echitabile prevăzute și de art. 41 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

79. Astfel, în temeiul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire și se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit (hot. CEDO, Nikolova v. Bulgaria din 25.03.1987, T.W. v. Malta 29.04.1999).

80. Cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor (Beylor v. Italia 28.05.2002, Selmouni v. Franța 28.07.1999).

81. La caz, suma de 30 000 lei solicitată spre încasare de către reclamant-Strat Virginia cu titlu de prejudiciu moral, de altfel admisă de instanța de fond este excesivă și disproporțională principiilor compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral.

82. Deci, luând în considerație, principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, gradul de lezare a valorilor sociale ocrotite, intensitatea și gravitatea atingerii adusă reclamantului Strat Virginia de către Ciumac Victor, precum și de suma prejudiciului solicitat de Strat Virgini la etapa urmării penale, Colegiul Civil v-a acorda reclamantei Stat Virginia suma de 10 000,00 lei cu titlu de prejudiciul moral, rezultat din acțiunile ilegale ale lui Ciumac Victor.

83. În contextul dat, Colegiul Civil consideră necesar de a încasa din contul lui Ciumac Victor în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 127,50 lei.

84. Drept urmare a considerentelor menționate, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți ajunge la concluzia de a admite apelul, de a modifica hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Central din 20 septembrie 2023, prin micșorarea cuantumului prejudiciului material de la 17 600 lei la 4 250 lei și a celui moral de la 30 000 lei la 10 000 lei, care urmează a fi încasate de la Ciumac Victor în beneficiul lui Strat Virginia. Se va încasa de la Ciumac Victor taxă de stat în beneficiul statului în mărime de 127 (una sută douăzeci și șapte),50 lei. În rest, hotărîrea instanței de fond se menține.

85. În conformitate cu art. 385 lit. b), 390 CPC, Colegiul civil,

d e c i d e:

Se admite apelul declarat de Ciumac Victor.

Se modifică hotărîrea Judecătoriei Drochia, sediul Central din 20 septembrie 2023, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată formulată de Strat Virginia către Ciumac Victor privind încasarea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune, prin micșorarea cuantumului prejudiciului material de la 17 600 (șaptesprezece mii șase sute) lei, la 4 250 (patru mii două sute cincizeci) lei și a celui moral de la 30 000 (treizeci mii)lei la 10 000(zece mii) lei, care urmează a fi încasate de la Ciumac Victor în beneficiul lui Strat Virginia.

Se încasează de la Ciumac Victor taxă de stat în beneficiul statului în mărime de 127(una sută douăzeci și șapte),50 lei.

În rest, hotărîrea instanței de fond se menține.

Decizia este definitivă din momentul pronunțării, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni de la comunicarea deciziei integrale prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Președintele completului
judecător Elena Grumeza

Judecători Dumitru Corolevschi

Natalia Chircu